



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 77/05-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. mája 2005 v senáte zloženom z predsedu Štefana Ogurčáka a zo sudcov Eduarda Báránaya a Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť RNDr. I. Z., Česká republika, a Ing. F. Z., P., zastúpených advokátom JUDr. J. M., P., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 26 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach v spojení s čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd postupom a rozhodnutím Katastrálneho úradu v P., Správy katastra P. a namietaného porušenia základného práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 2, čl. 7 ods. 5, čl. 12 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 1 S 7/01-123 z 20. novembra 2002 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Sž-o-KS 162/03 zo 16. decembra 2003 a takto

rozhodol:

Sťažnosť RNDr. I. Z. a Ing. F. Z. o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. apríla 2004 doručená ústavná sťažnosť RNDr. I. Z., Česká republika, a Ing. F. Z., P. (ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie svojho základného práva podľa čl. 26 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „medzinárodný

pakt“) v spojení s čl. 1 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) postupom a rozhodnutím Katastrálneho úradu v P., Správy katastra P. (ďalej aj „správa katastra“) a namietaného porušenia základného práva podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 1 ods. 2, čl. 7 ods. 5, čl. 12 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej aj „krajský súd“) č. k. 1 S 7/01-123 z 20. novembra 2002 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) sp. zn. Sž-o-KS 162/03 zo 16. decembra 2003.

Zo sťažnosti vyplynulo, že PEhAES, a. s., so sídlom v P. „uznala vlastnícke právo sťažovateľov k pozemku parc. 293 pod svojou neoprávnenou stavbou a spolu so sťažovateľmi sa dohodla o vysporiadaní vzájomných problémov“. (...) Prekážkou naplnenia tejto dohody je správa katastra, ktorá „spoločnej žiadosti PEhAES a. s. P. a sťažovateľov z 21. 7. 2003 na opravu zápisu v katastri nehnuteľností nevyhovel. (...) Konanie o oprave chyby v katastrálnom operáte bolo skončené, bolo napadnuté žalobou sťažovateľov a súdne rozhodnutia o tejto žalobe sú predmetom tejto ústavnej sťažnosti. (...)

Sťažovatelia poukazujú na zlomyseľnosť porušovateľov pri neustálom porušovaní ich ľudských práv a základných slobôd a základných práv a slobôd. Porušovatelia tvrdošijne odmietajú nápravu neustáleho porušovania práva sťažovateľov na pokojné užívanie ich majetku potom, čo dopustili neoprávnený výmaz zápisu z LV č. 164 o vlastníckom práve sťažovateľov k majetku, ktorý sťažovatelia zdedili. Porušovatelia tvrdošijne odmietajú nápravu jak v konaní o oprave chýb v katastrálnom operáte, na ktoré sa vzťahujú predpisy o správnom konaní, tak aj v konaní o oprave zápisu v katastri nehnuteľností záznamom na základe dedičského rozhodnutia, na ktoré sa predpisy o správnom konaní nevzťahujú.

Po vyčerpaní opravných prostriedkov v konaní o oprave chyby v katastrálnom operáte, po vyčerpaní ostatných prostriedkov nápravy a po doručení rozsudku Najvyššieho súdu SR č. Sž-o-KS 162/03 zo 16. 12. 2003 (sťažovateľom bol doručený dňa 18. 3. 2004) sťažovatelia žiadajú, aby im ochranu ľudských práv a základných slobôd a základných práv a slobôd poskytol Ústavný súd. (...)

Sťažovatelia poukazujú na dodnes pretrvávajúcu situáciu neustáleho porušovania ich práva na pokojné užívanie ich majetku tým, že štát im bráni nakladať s pozemkom parc. č. 293 v centre mesta P. o výmere 835 m², ktorý zdedili potom, čo zápis o ich vlastníckom práve bol neoprávnene a anonymne bez ich vedomia zo štátnej evidencie nehnuteľností vyškrtnutý a uvedenú chybu príslušné štátne orgány odmietajú napraviť. (...)

„Porušovateľ (najvyšší súd) sa dopúšťa hrubého porušovania práva sťažovateľov na spravodlivý proces, keď na strane 4 odstavec 3 rozsudku poukazuje na vklady vecných práv, vykonané pod pol. v. z. 59/68 na základe geometrického plánu, ktoré podľa neho bránia náprave, hoci pojem vklad vecného práva v roku 1968 neexistoval a zápis pod pol. v. z. 59/68 sa pozemku parc. č. 293 vôbec netýkal. Tvrdenie porušiteľa (najvyššieho súdu), že náprave chyby bránia vklady vecných práv, vykonané už od zápisu pod pol. v. z. 59/68 v roku 1958 je nezmyselné. Pojem vkladu bol zavedený až zákonom č. 265/1992 Zb. účinným od 1. 1. 1993. Tomuto odpovedala aj novelizácia ustanovenia § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka zavedená zákonom č. 264/92 Zb. s účinnosťou od 1. 1. 1993, podľa ktorej, ak sa prevádza nehnuteľná vec na základe zmluvy, nadobúda sa vlastníctvo vkladom do katastra nehnuteľností.

V období do 1. 1. 1993 bola ale účinná iná právna úprava § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej, ak sa nehnuteľná vec prevádzala na základe zmluvy, vlastníctvo sa nadobúdalo účinnosťou zmluvy, ku ktorej bola potrebná jej registrácia štátnym notárstvom. Do 1. 1. 1993 preto zápisy v štátnej evidencii nehnuteľností na geodézii nemali charakter konštituovania práva.

Porušovateľ (najvyšší súd) si musí byť vedomý, že do roku 1993 sa vlastníctvo nenadobúdalo zápisom do štátnej evidencie nehnuteľností, ale registráciou zmluvy u štátneho notárstva. Keďže žiadna zmluva o prevode časti pozemku parcely č. 293 neexistuje a teda nebola ani štátnym notárstvom registrovaná, porušovateľ (najvyšší súd) hrubo porušil ústavu a právo sťažovateľov na spravodlivý súdny proces, keď vykladá zákon tak, ako keby boli sťažovatelia majetku zbavení v roku 1968 a ako keby náprave bránili vklady vecných práv vykonané už od zápisu pod pol. v. z. 59/68 v roku 1968. Toto ničím nepodložené a absurdné tvrdenie porušovateľa (...) je spôsobené tým, že neprejednal vec spravodlivo a ignoroval listiny, ktoré sťažovatelia súdu predložili. (...)

Sťažovateľom je upieraná rovnosť pred zákonom s inými tým, že porušovateľmi je spochybňovaná záväznosť právoplatného rozsudku Okresného súdu v Prešove č. 9 C 60/92-191 z 13. 12. 1995 vo výroku, v ktorom bolo o vlastníckom práve k pozemku parc. č. 293 medzi PEhAES, a. s., P. na jednej strane a sťažovateľmi na strane druhej pred súdom rozhodnuté. Sťažovatelia museli uznať legitimitu Okresného súdu v Prešove, ktorý rozhodoval o návrhu organizácie PEhAES na určenie vlastníckeho práva tejto organizácie k pozemku, ktorý zdedili, museli sa brániť tomuto návrhu pred súdom a museli podstúpiť riziko neúspechu pri rozhodnutí súdu o protižalobe PEhAES. Sťažovatelia pri podstúpení tohto rizika si boli vedomí toho, že súd mohol protižalobe PEhAES vyhovieť a medzi účastníkmi konania 9 C 60/92 mohol určiť, že vlastníctvo k pozemku patrí PEhAES a nie sťažovateľom. Sťažovatelia by museli záväznosť takéhoto právoplatného rozsudku prijať, lebo súd v konaní 9 C 60/92 uznal naliehavý právny záujem na prejednávaní protižaloby PEhAES o určenie vlastníctva tejto organizácie k predmetnému pozemku a uznal aj pasívnu a aktívnu legitimáciu účastníkov konania v spore o toto vlastníctvo. (...)

Sťažovatelia žiadajú priznanie primeraného finančného zadosťučinenia za porušovanie ich práva na pokojné užívanie svojho majetku z dôvodov neumožnenia nakladať s časťou pozemku mpč. 293 (...) v celkovej výške 194,126.- Sk (...).

Sťažovatelia žiadajú Ústavný súd, aby na základe tejto sťažnosti preskúmal rozhodnutie Najvyššieho súdu SR Sž-o-KS 162/03 zo 16. 12. 2003 i rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 1 S 7/01-123 z 20. 11. 2002, ako aj konania, ktoré im predchádzali.

Sťažovatelia žiadajú Ústavný súd, aby na základe tejto sťažnosti preskúmal zásahy Katastrálneho úradu v P. a Správy katastra P. (resp. ich predchodcov) pri dopustení anonymného a neoprávneného vyškrtnutia zápisu o vlastníckom práve sťažovateľov z listu vlastníctva č. 164, o ktorom existuje výpis zo dňa 3. 2. 1975 potvrdený Krajskou správou geodézie a kartografie v P. i postup týchto orgánov odmietajúci zjednanie nápravy.

Sťažovatelia žiadajú Ústavný súd, aby posúdil uvedené rozhodnutia, neoprávnené zásahy, postup i odmietanie nápravy porušovateľmi z hľadiska zlučiteľnosti s Ústavou SR, s Listinou základných práv a slobôd, s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd a s Medzinárodným paktom o občianskych a politických právach. (...)

Sťažovatelia žiadajú Ústavný súd, aby ich sťažnosti vyhovel a vydal toto rozhodnutie:

Katastrálny úrad v P. a Správa katastra P. porušili základné práva sťažovateľov na rovnosť pred zákonom a rovnakú ochranu zákona bez akejkoľvek diskriminácie zaručené v čl. 26 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach v spojení s čl. 1 ods. 2 Ústavy tým, že dopustili neoprávnený a anonymný výmaz zápisu o vlastníckom práve sťažovateľov k pozemku parc. č. 293 kat. úz. P. z listu vlastníctva č. 164 vykonaného na základe právoplatného dedičského rozhodnutia Štátneho notárstva v P. č. D 737/64, diskriminujú sťažovateľov odmietaním nápravy a neuznaním záväznosti právoplatného rozsudku Okresného súdu v Prešove 9 C 60/92-191 z 13. 12. 1995, ktorým bolo o vlastníckom práve k pozemku parc. č. 293 medzi sťažovateľmi a organizáciou PEhAES, a. s., P. pred súdom rozhodnuté.

Katastrálny úrad v P. a Správa katastra P. porušujú základné práva sťažovateľov vlastniť majetok na základe zaručiteľnosti dedenia s rovnakým zákonným obsahom pre každého garantované v čl. 20 ods. 1 Ústavy SR i v čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, a porušujú ľudské práva a základné slobody sťažovateľov na pokojné užívanie ich majetku zaručené v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 2 Ústavy tým, že v štátnej evidencii nehnuteľnosti odmietajú evidovať vlastnícke právo sťažovateľov k ich zdedenému majetku potom, čo zápis o vlastníckom práve sťažovateľov k pozemku parc. č. 293 vykonaný na základe právoplatného dedičského rozhodnutia Štátneho notárstva v P. č. D 737/64 bol z listu vlastníctva č. 164 neoprávnene a anonymne vyškrtnutý.

Rozsudkom Najvyššieho súdu SR Sž-o-KS 162/03 zo 16. 12. 2003 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 1 S 7/01-123 z 20. 11. 2002 boli porušené ľudské práva a základné slobody sťažovateľov na účinné právne prostriedky nápravy a na spravodlivé prejednanie ich záležitosti pred súdom zaručené v čl. 13 a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 2, čl. 7 ods. 5, čl. 12 ods. 1 a čl. 152 ods. 4 Ústavy, týkajúce sa nápravy neustáleho porušovania práv sťažovateľov na pokojné užívanie ich majetku spôsobené neoprávneným a anonymným vyškrtnutím zápisu o ich vlastníckom práve k pozemku parc. č. 293 kat. úz. P. zo štátnej evidencie nehnuteľností.

Správa katastra P. porušuje ľudské práva a základné slobody sťažovateľov na účinné právne prostriedky nápravy zaručené v čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 2 Ústavy tým, že odmieta účinné právne prostriedky nápravy v konaní o spoločnej žiadosti sťažovateľov zo dňa 21. 7. 2003 o opravu zápisu v katastri nehnuteľností záznamom.

Rozsudok Krajského súdu v Prešove 1 S 7/01-123 z 20. 11. 2002 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Sž-o-KS 162/03 zo 16. 12. 2003 sa podľa čl. 127 ods. 2 Ústavy SR a podľa ustanovenia § 56 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. zrušuje a podľa § 56 ods. 3 písm. b) zákona č. 38/1993 Z. z. sa vec vracia na ďalšie konanie.

Katastrálnemu úradu v P. a Správe katastra v P. sa podľa čl. 127 ods. 2 Ústavy SR a podľa ustanovenia § 56 ods. 3 písm. c) zákona č. 38/1993 Z. z. zakazuje pokračovať v porušovaní ľudských práv a základných slobôd sťažovateľov odmietaním nápravy porušovania ich práva na pokojné užívanie svojho majetku pre anonymný a neoprávnený výmaz zápisu o vlastníckom práve sťažovateľov k pozemku parc. č. 293 kat. úz. P. z listu vlastníctva č. 164.

Správe katastra v P. sa podľa čl. 127 ods. 2 Ústavy SR a podľa ustanovenia § 56 ods. 3 písm. d) zákona č. 38/1993 Z. z. prikazuje, aby v katastri nehnuteľností obnovila zápis o vlastníckom práve sťažovateľov k časti pozemku parc. č. 293 kat. úz. P., ktorá je v zmysle geometrického plánu 32-GES-920/92 z 18. 8. 1994 znázornená ako parcela č. 430/3 o výmere 61 m² a parcela č. 430/4 o výmere 151 m².

Sťažovateľom sa podľa čl. 127 ods. 3 Ústavy SR a podľa ustanovenia § 56 ods. 4 zákona č. 38/1993 Z. z. za porušovanie ich práva na pokojné užívanie časti ich pozemku parc. č. 293 kat. úz. P. znázornenej ako parcely č. 430/3 a č. 430/4 priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 194,126.- Sk (stodevädessiatštyritisícstodvadsaťšesť korún), spoločne a nerozdielne, ktoré je im povinný uhradiť Katastrálny úrad v P. a Správa katastra v P., každý v čiastke 1/2 z uvedenej sumy“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom pre odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (mutatis mutandis I. ÚS 12/01, I. ÚS 124/03).

Sťažovatelia namietali porušenie označených základných práv postupom a rozhodnutím Katastrálneho úradu v P., Správy katastra P. a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. I S 7/01-123 z 20. novembra 2002 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. Sž-o-KS 162/03 zo 16. decembra 2003.

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že predmetnou sťažnosťou sťažovatelia napadli postup a rozhodnutie správy katastra, rozsudok krajského súdu, ako aj rozsudok najvyššieho súdu. Avšak vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmať postup a rozhodnutie správy katastra, pretože jej postup a rozhodnutie preskúmal krajský súd a o odvolaní proti rozsudku krajského súdu rozhodoval najvyšší súd. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť v týchto častiach (teda vo vzťahu k správe katastra a vo vzťahu ku krajskému súdu) odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ústavy (I. ÚS 13/01).

Ústavný súd konštatuje, že zo skutočností, ktoré sťažovatelia vo svojej sťažnosti uviedli, nevyplýva žiadna možnosť porušenia označených základných práv, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a sťažovatelia, ktorí sú v konaní pred ústavným súdom zastúpení advokátom, teda kvalifikovaným právnym zástupcom, neuviedli žiadnu skutočnosť, na základe ktorej by bolo možné usudzovať, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu je postihnuté takými nedostatkami, ktoré by odôvodňovali

záver o jeho zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti a v konečnom dôsledku o porušení označených práv sťažovateľov.

Sťažovatelia v podstate namietali, že najvyšší súd svojím rozsudkom sp. zn. SŽ-o-KS 162/03 zo 16. decembra 2003 „hrubo porušil ústavu a právo sťažovateľov na spravodlivý súdny proces, keď vykladá zákon tak, ako keby boli sťažovatelia majetku zbavení v roku 1968 a ako keby náprave bránili vklady vecných práv vykonané už od zápisu pod pol. v. z. 59/68 v roku 1968. Toto ničím nepodložené a absurdné tvrdenie porušovateľa (...) je spôsobené tým, že neprejednal vec spravodlivo a ignoroval listiny, ktoré sťažovatelia súdu predložili. (...).

Podľa odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu vyplýva, že:

«Zo spisu správneho orgánu je nepochybné, že žalobcovia sa domáhajú vykonania opravy údajov na liste vlastníctva č. 164 v kat. úz. P. dopísaním časti pôvodnej parcely č. 293 v geometrickom pláne č. 32-GES-920/92 zo dňa 18. 8. 1994 označenej ako parcely č. 430/3 a 430/4, ktorú nadobudli na základe dedičského rozhodnutia č. D 737/64 a vlastníctvo ku ktorej bolo neoprávnene zapísané na liste vlastníctva č. 6280 v prospech iného vlastníka. Vykonanie opravy žiadali na základe uvedeného dedičského rozhodnutia č. D 737/64 a geometrického plánu zo dňa 18. 8. 1994, ku ktorým pripojili rozsudok Okresného súdu v Prešove č. k. 9 C 60/92.

Rozhodnutím zo dňa 11. 9. 2000 prvostupňový správny orgán tomuto návrhu s poukazom na § 59 zák. č. 162/1995 Z. z. nevyhovel, pretože ako zistil, s chybami evidovaný stav je už dotknutý ďalšou právnou zmenou a teda v zmysle § 49 ods. 5 Inštrukcie ... sa v takomto prípade postupuje výzvou na určenie právneho vzťahu. Vychádzal z podkladov, podľa ktorých predmetná časť parcely č. 293 bola zapísaná do listu vlastníctva č. 996 k. ú. Prešov pod pol. v. z. 59/68 na základe geometrického plánu č. 11-25-226-915-67 ako diel „z“ parcely č. 292/2 pre vlastníka Poľnohospodárske stavby n. p., následne geometrickým plánom č. 761-707-0154-1969 bol z nej odčlenený diel „a“ k novovytvorenej parcele č. 294/5 a zapísaný do listu vlastníctva č. 1821 k. ú. P. pre Čsl. štát – Zväzarm SSR v P. Po mapovaní bola parcela č. 292/2 prečíslovaná na parcelu č. 430, v roku 1991 delimitovaná Výrobnno-obchodnému podniku poľnohospodárskych služieb, š. p., P. do listu vlastníctva č. 6280 a naposledy zapísaná vkladom na základe kúpnej zmluvy v prospech

PEhAES, a. s., P. Následne došlo k jej rozdeleniu na parcely KN č. 430/1, 430/2 a 430/3. Žalobcami predložené rozhodnutia Krajského súdu č. k. 17 Co 123/96-229 a Okresného súdu v Prešove 9 C 60/92-250 podľa správneho orgánu neurčujú vlastnícke práva žalobcov, iba v odôvodnení uvádzajú, že sú podielovými spoluvlastníkmi parcely č. 293 zapísanej v zápisnici č. 2657 k. ú. P., žalobcovia sa však domáhajú zápisu jej časti pod parc. č. 430/3 a 430/4 do listu vlastníctva č. 163.

Žalovaný ako odvolací orgán rozhodnutím dňa 15. 1. 2001 zamietol odvolanie žalobcov a napadnuté rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu ako správne potvrdil.

V dôvodoch tohto rozhodnutia sa stotožnil so zisteným skutkovým stavom, na základe ktorého prvostupňový správny orgán rozhodol, ako aj z neho vyvodeným právnym záverom. Uviedol, že vykonaním opravy údaju podľa § 59 ods. 1 písm. c) katastrálneho zákona, ako to žiadali v odvolaní žalobcovia, práve s poukazom na § 59 ods. 4 katastrálneho zákona nie je možné uvedenú zmenu vlastníckeho práva dosiahnuť, pretože nejde o chybu v písaní, počítaní alebo inú zrejmu nesprávnosť, ale o vecnú chybu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného dospel k záveru, že správne orgány postupovali správne a rozhodli v súlade so zákonom, preto bol správny aj napadnutý rozsudok krajského súdu, ktorý žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Z rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu síce nevyplýva, podľa ktorého ustanovenia § 59 ods. 1 katastrálneho zákona rozhodol (písm. a, b alebo c) napriek tomu z predložených podkladov nevyplývala možnosť postupovať v žiadosti žalobcov ani podľa jedného z uvedených ustanovení pod písm. a) – c). Bránia tomu totiž vklady vecných práv, vykonané už od uvedeného zápisu pod pol. v. z. 59/68 na základe geometrického plánu.

Z podkladov administratívneho spisu je zrejmé, že parcela č. 293 už po prevedenom mapovaní nie je evidovaná, došlo k jej prečísleniu, zapísané sú iba parcely č. 433/1, 433/2 a 430 (neskôr 430/1, 430/2, 430/3), ku ktorým však došlo k zápisu vlastníckeho práva vkladom do katastra nehnuteľností, zápisom ktorým je katastrálny úrad v zmysle § 31 ods. 6 katastrálneho zákona viazaný. Ide o vrchnostenský akt správneho orgánu v odbore verejného práva, ktorý má konštitutívne účinky v odbore súkromného práva. Správne orgány môžu takto rozhodovať na základe zmocnenia zákona a teda aj zrušenie takéhoto zápisu vlastníckeho práva, chráneného Ústavou Slovenskej republiky, medzinárodnými právnymi aktami, ktorými je Slovenská republika podľa čl. 11 Ústavy SR viazaná, je možné

iba v zákonom daných prípadoch. Podľa § 59 ods. 4 katastrálneho zákona ide iba o prípady podľa písm. a) ods. 1 tohto zákonného ustanovenia a podľa § 78 ods. 1 tohto zákona.

V súlade s čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru ... právomoc mocensky autoritatívne rozhodovať o zániku (a/c vzniku) vlastníckeho práva zásadne prislúcha nezávislému orgánu, ustanovenému zákonom, ktorým je súd a to v konaní s plnou jurisdikciou na základe riešenia skutkových otázok.

V spojení s uvedeným potom postup správneho orgánu podľa § 59 ods. 1 písm. c) katastrálneho zákona, čomu zodpovedá aj obsah tohto zákonného ustanovenia, spočíva iba v oprave údajov v dôsledku chybného zápisu vo verejných alebo iných listinách, teda ich technického vyhotovenia a nie, ako v danom prípade ak malo dôjsť k neoprávnenému vecnému zápisu.

Rozsudok č. k. 9 C 60/92-191 zo dňa 13. 12. 1995 vychádzal síce z preukázanej skutočnosti, že žalobcovia sú spoluvlastníkmi parcely č. 293, zapísanej v zápisnici č. 2657, ale tento úsudok súdu, uvedený iba v odôvodnení rozsudku, nenahrádza listinu, ktorá by svojím výrokom preukazovala vlastníctvo žalobcov k nehnuteľnostiam, konkrétne k parc. č. 430/3 a 430/4 a preto nemôže slúžiť ako podklad pre vykonanie zápisu alebo opravy zápisu skutočností, ktoré z výroku nevyplývajú.

Podľa doterajších podkladov došlo k pričleneniu časti pôvodnej parcely č. 293 k parcele č. 292/2, a to aj napriek tomu, že sa listina svedčiaca o tomto právnom úkone nenašla a že medzi účastníkmi nie je sporné, že takouto listinou nemohol byť geometrický plán. V dôsledku tohto pričlenenia potom Poľnohospodárske stavby, n. p. (potom š. p.) nakladal s touto nehnuteľnosťou ako vlastník a v rámci likvidácie ju previedol na ďalšieho vlastníka, od ktorého na základe vkladu kúpnej zmluvy prevzala spoločnosť PEhAES, a. s., P.

Nezodpovedá preto tvrdeniu žalobcov, že nedošlo k ďalším prevodom, pretože bola táto časť parcely č. 293 zapísaná do listu vlastníctva č. 996 bez právneho podkladu a práve vzhľadom na existenciu uvedených zápisov vkladov nemôže správny orgán bez rozhodnutia o vlastníctve alebo novej listiny o prevode (prechode) vlastníctva odstrániť uvedenú vecnú nesprávnosť pod pol. v. z. 59/68 na LV č. 996.

Preto podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol napadnutý rozsudok krajského súdu správny.»

Podľa názoru ústavného súdu uvedený výklad najvyššieho súdu nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovatelia sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňujú, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého postupu a rozhodnutia najvyššieho súdu. Preto bolo potrebné sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. mája 2005